

การวิเคราะห์อาชญากรรมในนวนิยายสืบสวนสอบสวน

The Analysis of Crime in Detective Novels

เตชินี ทองคำชุม¹

วันรับ: 14 ธันวาคม 2565 วันแก้ไข: 5 มกราคม 2566 ยอมรับ: 23 มกราคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอาชญากรรมของตัวละครในนวนิยายสืบสวนสอบสวน 2) เพื่อศึกษาสาเหตุการก่ออาชญากรรมของตัวละครในนวนิยายสืบสวนสอบสวนโดยใช้ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาเป็นกรอบในการวิเคราะห์โดยวิเคราะห์จากตัวละครที่เป็นสาเหตุให้เกิดอาชญากรรม ทั้งตัวละครที่เป็นอาชญากรและเหยื่ออาชญากรรม ซึ่งถูกสร้างขึ้นในนวนิยายสืบสวนสอบสวนที่เป็นทั้งนวนิยายปริศนาและนวนิยายมีด จากนวนิยายสามเรื่อง ได้แก่ เรื่องฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอกซ์เพรส แต่งโดย อกาธา คริสตี เรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอิโนงามิ แต่งโดย โยโคมิชิเซ เซชิ และเรื่องกาหลมหรทึก แต่งโดย ปราปต์ซึ่งนวนิยายทั้งสามเรื่องนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงของสภาพสังคมในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 โดยนำทฤษฎีอาชญาวิทยาและแนวคิดการจำแนกประเภทเหยื่ออาชญากรรมมาวิเคราะห์ เพื่ออธิบายสาเหตุของอาชญากรรมที่ปรากฏขึ้น ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยการเกิดอาชญากรรมเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญได้แก่ ความแค้น ปัญหาความขัดแย้ง เนื่องจากปัจจัยการรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจตกต่ำ เกิดภาวะสังคมไร้บรรทัดฐาน ปัญหาจากครอบครัวเนื่องจากขาดความรักและการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา การขาดพันธะผูกพันเนื่องมาจากปัจจัยการสูญเสียครอบครัว อาชญากรรมทางเพศที่เกิดจากปัจจัยค่านิยมชายเป็นใหญ่ ปัจจัยด้านโอกาสเนื่องมาจากความใกล้ชิดสนิทสนมและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยง และเหยื่อที่เหมาะสม อาทิ เหยื่อ

¹หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม, คณะอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม, มหาวิทยาลัยรังสิต

ที่มีความอ่อนแอทางชีวภาพซึ่งเป็นเหยื่อที่เป็นเด็กและเยาวชน เหยื่อที่เป็นผู้หญิงและเหยื่อที่เป็นคนแก่ เหยื่อเป็นคนโง่ เหยื่อทางการเมือง เหยื่อที่กระตุ้นให้เกิดอาชญากรรม เนื่องจากปัจจัยที่เหยื่อได้กระทำการบางอย่างซึ่งขัดต่อผลประโยชน์ของอาชญากร และเหยื่อที่มีความผิดมากที่สุดเนื่องจากเหยื่อเคยเป็นอาชญากรมาก่อน

คำสำคัญ: นวนิยายสืบสวนสอบสวน, ทฤษฎีอาชญาวิทยา, อาชญากรรม, เหยื่อวิทยา

Abstract

The purposes of this research were: 1) to investigate the criminal behavior of characters in detective novels and 2) to explore the causes of crimes committed by the characters. Criminological theories were applied to data analysis with an emphasis on characters who were criminals and victims. The research investigated three detective novels including Murder on the Orient Express by Agatha Christie, The Inugami Curse in Kosuke Kindaichi Series by Seishi Yokomizo, and Kahonmahorathuek by Prapt. These three novels present society in World War I and World War II. The research analyzed data using theories of criminology and victimology to find out causes of crimes. The result revealed that vengefulness and conflicts as a result of safeguarding the interest of the group were the major causes of crimes. Moreover, deviance caused by economic recession, family problems caused by lack of parental love and guidance, and low engagement caused by having no family were also causes of crimes. The research also found sex crimes caused by a number of factors including patriarchy, opportunity where a criminal and a victim having a close relationship were together in a risk area, victims' biological weaknesses facilitating crimes, such as children, women, old people, victims of stupidity, and political victims. Victims were found to be stimuli for crimes because what they did resulted in criminal having conflicts and losing interest. Worst of all, some victims were former criminals.

Keywords: Detective novels, Criminology, Crime, Victimology

1. บทนำ

วรรณกรรมสืบสวนสอบสวน เป็นเรื่องราวของเหตุการณ์อาชญากรรม การฆาตกรรม การดำเนินเรื่องที่สลับซับซ้อน เงื่อนงำปริศนาต่างๆ ที่เกิดจากความลึกลับในจิตใจของตัวละครที่ถูกหล่อหลอมจากสภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เหล่านี้มักสืบสุดฉลาดต้องใช้ทั้งประสบการณ์ การช่างสังเกต การหาหลักฐานประกอบ ไหวพริบ และการอนุมาน เพื่อใช้ในการพิสูจน์และหาคำตอบจาก คำให้การและความจริงจากพยานผู้อยู่ในเหตุการณ์ที่กล่าวอ้างไปคนละทิศคนละทางให้ได้ ในตอนท้ายของเรื่องปมปริศนาทั้งหมดนั้นจะคลี่คลาย ทำให้ทราบถึงแรงจูงใจและตัวอาชญากรในเรื่องเป็นใคร วิธีการที่ใช้ก่ออาชญากรรมเป็นอย่างไร ตรงกับที่ผู้อ่านได้คาดเดาไว้หรือไม่ ปริศนาที่ชวนให้คิด อีกทั้งยังมีการดำเนินเรื่องที่น่าตื่นเต้นชวนติดตาม

นวนิยายที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมานี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงกับเหตุการณ์สงครามโลกครั้งที่ 1 และสงครามโลกครั้งที่ 2 เนื่องจากการที่ผู้แต่งได้เผชิญกับเหตุการณ์สงครามโลกโดยตรงหรือแม้การศึกษาประวัติศาสตร์ของยุคสมัยนั้น ส่งผลให้ผู้แต่งรับรู้และเข้าใจความเจ็บปวดของมนุษยชาติและความเสียหายที่เกิดแก่สังคมโลก ผู้แต่งจึงสามารถถ่ายทอดเหตุการณ์และความรู้สึกเหล่านั้นผ่านนวนิยายสืบสวนสอบสวนได้ เป็นเหตุให้ผู้วิจัยตัดสินใจเลือกวิเคราะห์อาชญากรรมในนวนิยายสืบสวนสอบสวนทั้ง 3 เรื่อง ดังนี้

1) ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอกซ์เพรส แต่งโดย อกาธา คริสตี้ แปลโดย โสภณา เชาววิวัฒน์กุล

แอร์กูล บัวโรต์ นักสืบอัจฉริยะชาวเบลเยียม ผู้มีเชลล์สมองสีเทา ตาสีเขียว ร่างอ้วน มีหนวดที่แข็งเพราะทาด้วยน้ำมัน สร้างโดยอกาธา คริสตี้ จากการพบเห็นผู้ร้ายชาวเบลเยียมและคาดว่าหนึ่งในนี้น่าจะเคยเป็นนายตำรวจฝีมือดี เมื่อครั้งที่หล่อนได้เป็นพยาบาลที่โรงพยาบาลกาซาดโนทอร์คีย์ ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอกซ์เพรส เป็นนิยายสืบสวนแบบปริศนา บรรยายบรรยากาศช่วงฤดูหนาวในปีคริสต์ศักราช 1934 ภายในรถด่วนโอเรียนท์เอกซ์เพรสที่รวมผู้คนต่างถิ่นต่างอาชีพ ความไม่เข้ากัน ความบังเอิญที่ไม่ชอบมาพากลของผู้โดยสารในรถไฟขบวนนี้ แอร์กูล บัวโรต์ที่เพิ่งไขคดีโจรกรรมในกรุงเยรูซาเลมได้รับโทรเลขด่วนเกี่ยวกับคดีในลอนดอน จึงต้องโดยสารรถด่วนโอเรียนท์เอกซ์เพรส และได้พบกับแรตเช็ตต์ นักธุรกิจชาวอเมริกันที่เชื่อว่าตัวเองถูกปองร้าย และเขาก็ได้เสียชีวิตในวันต่อมา สภาพศพที่มีบาดแผลจากการถูกแทงทั้งหมด 12 แผลด้วยอาวุธแบบเดียวกัน แต่ละแผลมีความตื้นลึกที่ต่างกัน หลักฐาน

สำคัญที่พบในที่เกิดเหตุคือผ้าเช็ดหน้าของผู้หญิงที่ปักตัวอักษร H และการพบเห็นหญิงสวมกิโมโนสีแดง จากคำให้การของพยานทำให้บัวโรตีได้พบกับความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงระหว่างผู้โดยสารถังหมดและแรงจูงใจในการก่อเหตุครั้งนี้

“อากาธา คริสตี้ เป็นที่รู้จักดีที่สุดจากนวนิยายนักสืบ 66 เรื่อง และหนังสือรวมเรื่องสั้นอีก 18 เล่ม เรื่องส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนของตัวละครที่โด่งดังเป็นที่ชื่นชอบของนักอ่านทั่วโลก คือ แอร์กูล บัวโรตี และ เจน มาร์เปิล หนังสือกินเนสส์บุ๊กออฟเวิลด์เรคคอร์ดระบุว่าอากาธา คริสตี้ เป็นนักเขียนนวนิยายที่ขายดีที่สุดตลอดกาล นอกจากนี้เธอยังเป็นนักเขียนที่ผลงานได้รับการแปลเป็นภาษาต่างๆ มากที่สุดในโลก คืออย่างน้อย 103 ภาษาการเดินทางบนรถไฟโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส ในบรรยากาศแห่งตะวันออกกลางเป็นอีกหนึ่งความใฝ่ฝันของอากาธา คริสตี้ ความประทับใจนี้ได้ประจักษ์ในหนังสืออีกหลายเรื่อง ตัวอย่างเช่น ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส (Murder on the Orient Express)” (แพรวสำนักพิมพ์, 2558)

2) คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินูงามิ แต่งโดย โยโคมิโซะ เซชิ แปลโดย เสาวนีย์ นวรัตน์จรัสภูมิ

นักสืบคินดะอิจิ ภาพที่ผู้คนทั่วไปเห็นจนชินตา ชายร่างเล็กวัยสามสิบปลายๆ ในชุดกางเกงฮากามะยับย่น และผมรั้งนกกกระจอกภายใต้หมวกทรงบุบบี้ พุดติดอ้างในเวลาที่ยืนเด่น ที่สร้างโดย โยโคมิโซะ เซชิ คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินูงามิ เป็นนิยายสืบสวนแบบปริศนา เหตุการณ์ระทึกขวัญที่เพิ่งผ่านพ้นไปได้สร้างบาดแผลทั้งทางใจและทางกายแก่ผู้คนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอินูงามิ มาซุโกะที่ต้องรอรับลูกชายสุเกะคิโยกลับมาจากทำสงครามที่พม่า เพื่อคนในตระกูลจะได้ฟังพินัยกรรมของอินูงามิ ซาเฮ ที่จะเปิดได้ต่อเมื่อลูกหลานของตระกูลอยู่กันพร้อมหน้าหรือหลังจากวันที่คุณตาซาเฮเสียชีวิตครบหนึ่งปีไปแล้ว แต่ทว่าใบหน้าของสุเกะคิโยนั้นเสียหายจากการไปรบ จนมาซุโกะผู้เป็นแม่ต้องสั่งทำหน้ากากยางให้สวมไว้ และตามพินัยกรรมได้ระบุไว้ว่าหลานชายที่จะได้รับสมบัติประจำตระกูลอินูงามิโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นคนที่มี โนโนมิยะ ทามาโยะ หลานสาวบุญธรรมผู้เลอโฉมของคุณตาซาเฮเลือกที่จะแต่งงานด้วยเท่านั้น คินดะอิจิ โคสุเกะ นักสืบเอกชนชื่อดังได้รับจดหมายปริศนาจาก โทโยอิจิโร วากาบาชิจิ ถึงเหตุการณ์ร้ายแรงที่อาจจะเกิดขึ้นในบ้านตระกูลอินูงามิ พร้อมกับร้องขอให้ช่วยสืบเหตุการณ์บางอย่าง แต่ไม่ทันที่จะได้พบกับคินดะอิจิ วากาบาชิจิก็ถูกฆาตกรรมในห้องพักของคินดะอิจิภายในโรงแรม คินดะอิจิ เดินทาง

ไปยังบ้านตระกูลอินงามิที่ไม่ไกลจากโรงแรมที่พัก และมีโอกาสได้พบโนโนมิยา ทามาโยะ และเจ้าลิง ผู้ติดตามและคุ้มครองทามาโยะโดยบังเอิญ เมื่อกลับถึงโรงแรมที่พักและทราบข่าวการเสียชีวิตของวากาบาชิ ตำรวจชั้นสูงสุดศพและค้นหาสาเหตุการเสียชีวิต พบยาพิษถูกผสมในบะหมี่ที่สุบ

คินดะอิจิจึงคาดว่าต่อจากนี้จะต้องเกิดเรื่องร้ายแรงกับตระกูลอินงามิอย่างแน่นอน ซึ่งในเวลาต่อมาก็เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้นจริงดังที่เขาได้คาดการณ์ไว้ ฆาตกรรมในตระกูลอินงามิเป็นตอนยอดนิยมสูงสุดตอนหนึ่ง JBOOK จึงได้เลือกมาเป็นคดีเปิดฉากอาณาจักรแห่งการสืบสวนของคินดะอิจิและประเดิมผลงานของโยโคมิโซะ เซชิ” (JBOOK, 2547)

3) กาหลมหรทีก

กาหลมหรทีก แต่งโดย ปราบต์ เป็นนิยายสืบสวนแบบมีด กล่าวถึงสถานการณ์บ้านเมืองในประเทศไทยช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ในขณะที่ประชาชนกำลังขวัญผวาจากไฟสงคราม ก็ยังมีอีกเรื่องราวที่ยิ่งสร้างความสะเทือนขวัญ เมื่อมีการแจ้งคดีฆาตกรรมรอยสักปริศนาที่สาววัดร่นุ่ม พ.ต.ท. เวทวงศ์ พิรมย์รุจ แห่งกองตำรวจสอบสวนกลาง รับแจ้งว่ามีเหตุพบศพเด็กหญิงในบ้านพักแถววัดระฆังโฆสิตาราม ซึ่งสภาพของศพนั้นไม่ได้ดีันร่นชัดขึ้นลักษณะคล้ายถูกวางยา กระโหลกศีรษะทางด้านหลังที่โดนทุบจนแตก และเมื่อได้มีการสอบสวนเบื้องต้นก็ได้รับแต่ความคลางแคลงใจ มารดาของเด็กหญิงวาดผู้เสียชีวิตนั้นให้การทวน และบนร่างกายของผู้ตายยังปรากฏรอยสักปริศนาที่หิ้งไว้ 5 คำ ได้แก่ หย้า เจ้า แพะ ทิ้ง และ พงส์ การสืบสวนยังคงไม่คืบหน้า สาววัดร่นุ่มได้รับแจ้งว่ามีเหตุการณ์ซ้าร่อยในเวลาห่างกันเพียงไม่นาน ที่น่าแปลกใจคือเหยื่อรายที่สองแค่โดนวางยาแต่ไม่เสียชีวิต มีเพียงรอยสักปริศนาที่ปรากฏบนร่างกายของพระมหาสุชีพ และซ้าซ้ามคีนก็มีอีกคดีใหม่ปรากฏมาอีก แต่เหตุการณ์นี้รอยสักกลับดูราวเลื่อนหรือเพราะเหตุการณ์นี้อาจเกิดขึ้นนานแล้ว และศพแรกนั้นก็อาจจะไม่ได้เป็นอย่างที่คิด เพราะทุกเหตุการณ์นั้นเกี่ยวข้องกันอย่างน่าประหลาดใจ และคำปริศนา 5 คำนั้นกลับแตกต่างกันตามช่วงเวลาการเกิดเหตุ

โครงการประกวดงานเขียน รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด (2557) กล่าวว่า “กาหลมหรทีก โดย ปราบต์ ในมือผู้อ่านเล่มนี้ เป็นงานที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการให้ได้รับรางวัลยอดเยี่ยม นายอินทร์อะวอร์ด ประเภทนวนิยาย หมวดสืบสวนสอบสวน ประจำปีพุทธศักราช 2557 ด้วยความเยี่ยมยอดล้ำลึกทั้งโครงเรื่อง การดำเนินเรื่อง และ

สำนวนภาษาอันน่าฟัง ดังพรรณนาโดยละเอียดในคำประกาศของคณะกรรมการ”

ผู้วิจัยจึงได้นำวรรณกรรมสืบสวนสอบสวนทั้ง 3 เรื่องมาวิเคราะห์เปรียบเทียบสาเหตุการเกิดอาชญากรรมด้วยทฤษฎีทางอาชญาวิทยาและวิชาว่าด้วยเหตุอาชญากรรมเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1) แนวคิดทฤษฎีคิดก่อนกระทำ (Rational Choice Theory)

เกร์ เบคเกอร์ (Becker, 1976) กล่าวถึงการคิดก่อนกระทำความผิดของบุคคลว่า บุคคลปกติจะเป็นผู้มีอิสระในการเลือกที่จะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการใดอันเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายได้ด้วยการตัดสินใจของตนเองอย่างมีเหตุมีผลและแนวทางในการที่จะเลือกที่จะมีพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายของบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับความคุ้มค่าจากการกระทำนั้นของแต่ละบุคคล อันหมายถึงความพึงพอใจหรือประโยชน์อันสูงสุดจากการกระทำนั้น ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์ในที่นี้มีได้จำกัดเฉพาะในรูปของทรัพย์สินเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพึงพอใจด้านจิตใจด้วย

2) แนวคิดทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory)

ลอร์เรน โคเฮน และมาร์คัส เฟลสัน (Cohen & Felson, 1979) นักวิชาการทั้งสองท่านได้ให้ความหมายของปกตินิสัย (Routine Activity) คือ กิจกรรมหรือการกระทำใดของบุคคลที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเป็นประจำ การเกิดขึ้นของอาชญากรรมหลักทฤษฎีปกตินิสัยกล่าวถึงอาชญากรรมว่าอาชญากรรมเกิดขึ้นด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1) อาชญากรที่มีความเชี่ยวชาญและความสามารถที่จะกระทำผิด (Offender)

2)เหยื่อที่เหมาะสม ความสามารถในการป้องกันตนเอง (Target / Victim)

3) สถานที่เปลี่ยวหรือสถานที่รกร้างว่างเปล่า อันเป็นสถานที่ที่เหมาะสมต่อการเกิดอาชญากรรม (Place)

โดยอัตราการเกิดอาชญากรรมและการตกเป็นเหยื่อจะเพิ่มขึ้นเมื่อมีองค์ประกอบครบทั้งสามประการ ส่วนการลดอัตราการเกิดอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นและการลดอัตราการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมนั้นจะต้องมี ผู้ทำการแก้ไขเยียวยาบุคคลที่เป็นอาชญากรให้ยุติพฤติกรรมของอาชญากร (Handler) จัดการสถานที่ให้ไม่เอื้อต่อการก่ออาชญากรรม (Manager) และผู้ปกป้องเหยื่ออาชญากรรม (Guardian)

3) แนวคิดทฤษฎีอาชญาวิทยาเกี่ยวกับจิตใจ (Psychological Positivism) ซิกมุนด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud, 1856-1939) ทฤษฎีบุคลิกภาพแบบจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theories) ถูกนับเป็นหนึ่งในทฤษฎีที่สามารถใช้อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมของมนุษย์ ทฤษฎีของฟรอยด์มีจุดประสงค์เพื่ออธิบายพฤติกรรมทั่วไปของมนุษย์และไม่ได้เจาะจงเฉพาะพฤติกรรมอาชญากรรมโดยตรง ฟรอยด์กล่าวว่าจิตของมนุษย์มีโครงสร้างของจิตเป็น 3 ส่วน Id, Ego and Super Ego เป็นพลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกันจนกลายเป็นลักษณะของบุคคลจะทำงานสัมพันธ์กันไม่แยกจากกันอย่างเด็ดขาดโดย

อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler, 1964) ได้ค้นคว้าและพัฒนาบุคลิกภาพขึ้นมาใหม่ เรียกว่าจิตวิทยาปัจเจกชน (Individual Psychology) เชื่อในอิทธิพลของสังคม ซึ่งให้เห็นว่า พฤติกรรมของบุคคลจะเป็นอย่างไรนั้นถูกกำหนดโดยสังคมนรอบตัว เช่น เศรษฐกิจ การเมือง ประเพณีวัฒนธรรม วิธีการเลี้ยงดูบุตร แอดเลอร์มีความเชื่อว่าบุคคลโดยพื้นฐานแล้วถูกจูงใจโดยปมด้วย บุคคลบางคนมีความรู้สึกเป็นปมด้วยเมื่อมีร่างกายพิการและมีความต้องการที่จะทำการชดเชยปมด้วยเหล่านั้น ความรู้สึกที่ตนเองมีปมด้วยทำให้เกิดแรงขับที่เรียกว่า ปมเด่น แอดเลอร์ มีความเชื่อว่า ความรู้สึกของตนเองจะแสดงบทบาทที่สำคัญ ในการสร้างรูปแบบของบุคลิกภาพ การรู้จักสร้างตนเอง และบุคลิกภาพแบบที่รู้จักตนเอง ก่อให้เกิดความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งหลายและพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ เพราะว่าศักยภาพนี้เป็นลักษณะพิเศษที่มีอยู่ในแต่ละบุคคล

ฮาร์เวย์ ครีคเลย์ (Cleckley, 1941) ได้ชี้ให้เห็นว่าอาการจิตผั่นผวนหรือบุคลิกภาพต่อต้านสังคมนี้ มักจะถูกนักจิตวิทยาและแพทย์โรงพยาบาลนำไปใช้กันอย่างกว้างขวาง ซึ่งแทบจะกลายเป็นว่าคำนี้สามารถนำไปใช้ได้กับบุคคลทุกคน เนื่องจากบุคคลทุกคนมักจะมีบุคลิกภาพอย่างใดอย่างหนึ่งที่อยู่ภายใต้คำจำกัดความของ “บุคลิกภาพต่อต้านสังคม”

4) แนวคิดภาวะสังคมที่ไร้บรรทัดฐาน (Anomie)

เดอร์คาร์ม (Durkhem, 1897, 1951) ภาวะสังคมที่ไร้บรรทัดฐานหรือภาวะอนมี (Anomie) คือ สภาวะที่บรรทัดฐานของสังคมอยู่ในสภาพที่ไร้ความหมายต่อประชาชน เป็นเหตุให้ไม่สามารถเป็นกลไกควบคุมทางสังคมได้ต่อไป สังคมเกิดความสับสน เกิดการทะเลาะเบาะแว้ง ชิงดีชิงเด่น มีการต่อสู้โดยไม่ยึดถือกฎหมาย มีการทุจริต

คอร์รัปชันขึ้นในทุกวงการ

5) แนวคิดทฤษฎีการฆ่าตัวตาย (Suicide Theory)

เดอว์เคอิม (Durkheim, 1951) อธิบายว่าการที่แต่ละกลุ่มมีอัตราการฆ่าตัวตายที่แตกต่างกันเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบทางสังคม (Social Organization) ของกลุ่ม ซึ่งอาจจะมีความสามารถปกป้องหรือต้องเผชิญกับความล้มเหลวในการเหนี่ยวรั้งไม่ให้สมาชิกกระทำการฆ่าตัวตาย Durkheim กล่าวว่า สาเหตุที่นำไปสู่การฆ่าตัวตายของปัจเจกบุคคลมีความหลากหลาย เช่น ความยากลำบากทางเศรษฐกิจ การสูญเสียเกี่ยวกับความรัก ความล้มเหลวจากการทดสอบและความเจ็บป่วย เป็นต้น แต่สาเหตุเหล่านี้ไม่สามารถใช้อธิบายได้เพราะเหตุใดอัตราการฆ่าตัวตายของคนบางกลุ่มจึงมีแนวโน้มที่จะสูงกว่าคนกลุ่มอื่น

5.1) การฆ่าตัวตายที่เสียสละชีวิตเพื่อผู้อื่น (Altruistic Suicide)

เมื่อปัจเจกบุคคลมีความผูกพันกับกลุ่มที่เข้าร่วมอย่างเหนียวแน่นและ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับวิถีการดำเนินชีวิตของกลุ่ม เขาจะยอมรับค่านิยม (Value) และบรรทัดฐาน (Norm) ของกลุ่มมาเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติของตนเอง อย่างเข้มงวด นอกจากนี้เขาจะไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเอง ภายใต้สภาวะเช่นนี้ ปัจเจกบุคคลเต็มใจที่จะยอมเสียสละชีวิตของตนเองเพื่อผู้อื่นหรือเป้าหมายของกลุ่ม

5.2) การฆ่าตัวตายเพื่อตนเอง (Egoistic Suicide)

(1) ปัจเจกบุคคลขาดการเข้าร่วมกับวิถีชีวิตของกลุ่มอย่างเข้มข้น ดังนั้น ถ้าเขาจะฆ่าตัวตายก็จะไม่ถูกยับยั้งจากความรู้สึกส่วนลึกที่มีความผูกพันหรือมีพันธะต่อผู้อื่นและเขาจะไม่คำนึงถึงผลของการฆ่าตัวตายของเขาต่อกลุ่มหรือผู้อื่น

(2) ปัจเจกบุคคลขาดความรู้สึกที่ต้องการจะทำให้ชีวิตของตนเองมีค่า ขณะเดียวกันก็มีลักษณะที่บุคคลมีความผูกพันกับคนรอบข้างน้อย

(3) ปัจเจกบุคคลขาดความค้ำจุนทางด้านอารมณ์ความรู้สึกจากกลุ่มดังนั้น การขาดที่พึ่งทางจิตใจและรู้สึกว่าไม่สามารถพึ่งพาผู้อื่นได้เมื่อต้องเผชิญปัญหา ทำให้ปัจเจกบุคคลรู้สึกโดดเดี่ยวและกลายเป็นบุคคลที่มีความอ่อนไหวต่อการกระทบกระเทือนทางอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งจะนำไปสู่สาเหตุของการฆ่าตัวตายได้

6) แนวคิดทฤษฎีความสัมพันธ์กับครอบครัวและพฤติกรรมอาชญากรรม (Family Relationship and Delinquent Behavior)

อีแวน นาย (Nye, 1958) ได้นำเสนอผลงานที่ศึกษาเกี่ยวกับครอบครัวในฐานะแหล่งกำเนิดที่สำคัญของการควบคุมทางสังคมสำหรับเยาวชน นายได้โต้แย้งว่า พฤติกรรมอาชญากรรมเป็นผลมาจาก “การใช้ ประสิทธิภาพของการควบคุมทางสังคม” ซึ่ง คำว่าการควบคุมทางสังคมมีความหมายกว้างมากและแบ่งออกเป็นประเภทได้ ดังนี้

(1) การควบคุมโดยตรง (Direct Controls) มาจากวิธีการของกฎระเบียบและการลงโทษ ตลอดจนการให้รางวัลจากผู้ปกครอง

(2) การควบคุมภายใน (Internal Controls) มาจากความสำนึกของเยาวชนที่ละเว้นไม่กระทำความผิดเนื่องจากพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจจะสร้างความทุกข์หรือความผิดหวังให้แก่ผู้ปกครองหรือบุคคลใกล้ชิด

(3) การควบคุมภายนอก (External Controls) มีแหล่งกำเนิดมาจากการให้ความรักความอบอุ่นของบิดามารดา เป็นเหตุให้เยาวชนเกิดความสำนึกในความผิด ซึ่งจะป้องกันไม่ทำให้เยาวชนไปประกอบอาชญากรรม

7) แนวคิดทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory)

จอร์จ โวลด์ (George Vold) ผู้ซึ่งแต่งหนังสือ “ทฤษฎีอาชญาวิทยา” (Theoretical Criminology) ในปี ค.ศ. 1958 โวลด์กล่าวว่า ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มคนในสังคมสามารถนำไปอธิบายไม่ใช่เฉพาะแต่การออกกฎหมายหรือกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น แต่ยังสามารถใช้อธิบายพฤติกรรมของอาชญากรได้ด้วย โวลด์ กล่าวว่า “กระบวนการในการออกกฎหมาย การละเมิดกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นผลสะท้อนของความขัดแย้งระหว่างกลุ่มผลประโยชน์และการต่อสู้ในการควบคุมอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กลุ่มที่สามารถชนะในการออกกฎหมายจะควบคุมการใช้ อำนาจของตำรวจ และมีบทบาทในการกำหนดนโยบาย ซึ่งกำหนดว่าใครจะเกี่ยวข้อง ในการละเมิดกฎหมาย”

ความขัดแย้งไม่ได้เป็นปรากฏการณ์ที่ผิดปกติของสังคมในทางตรงกันข้าม เป็นปรากฏการณ์พื้นฐานของทุกสังคม กลุ่มจะเกิดความขัดแย้งกับกลุ่มอื่นเมื่อผลประโยชน์และวัตถุประสงค์ไม่ตรงกัน หรือรุกรานซึ่งกันและกัน หรือเกิดการแก่งแย่งชิงดีกับผลประโยชน์หรือวัตถุประสงค์ของกลุ่มอื่น เมื่อความขัดแย้งระหว่างกลุ่มได้พัฒนาขึ้นมา ก็จะทำให้สมาชิกของแต่ละกลุ่มจงรักภักดีต่อกลุ่มของตนเองมากขึ้น และจะต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จของกลุ่มตนเอง

8) แนวคิดทฤษฎีแก้แค้นทดแทน (Retributive Theory)

เป็นทฤษฎีที่ได้รับอิทธิพลมาจากของสำนักอาชญาวิทยาสำนักดั้งเดิม (Classical School) ที่มองว่าการกระทำผิดเป็นการฝ่าฝืนต่อธรรมชาติ ต่อศีลธรรม หรือกฎเกณฑ์ของสังคม จึงสมควรถูกลงโทษเพราะความผิดที่เข้าได้กระทำ โดยทฤษฎีแก้แค้นทดแทนมีพื้นฐานมาจากความคิดจากลัทธิเจตจำนงเสรี (Free Will) ที่เชื่อว่ามนุษย์มีเหตุผล อิสระในทางความคิด มีสิทธิและเสรีภาพในการกระทำใดๆ หรือในการที่จะคิดตัดสินใจ และกระทำด้วยตนเองทุกอย่าง ประกอบกับมีความสามารถในการใช้เหตุผล เมื่อได้มีการตัดสินใจว่าจะทำอะไรลงไปแล้วจึงต้องรับผลของการกระทำของตนและเมื่อมีการกระทำผิดจึงต้องรับผิดชอบต่อความผิดและสมควรได้รับโทษเพราะการกระทำของตน โดยทฤษฎีแก้แค้นทดแทนวัตถุประสงค์ของการลงโทษ กล่าวคือ

(1) เพื่อตอบแทนการกระทำผิดของเขาอย่างสาสมกับความผิดที่ได้กระทำ

(2) เป็นการรับผิดชอบต่อการกระทำของเขา

(3) เพื่อเป็นการรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมายเพื่อความยุติธรรม

9) แนวคิดทฤษฎีการข่มขืนตามแนวคิดสตรีศาสตร์ (The Feminist Theory of rape)

ลี เอลลิส (Lee Ellis, 1989) มองการข่มขืนเป็นผลพวงของค่านิยมทางสังคม ที่มองว่าเพศชายมีอิทธิพลเหนือเพศหญิงทั้งในโครงสร้างทางอำนาจและเศรษฐกิจโดย แอนเดรีย วอร์คิน กล่าวไว้ว่า ผู้ชายเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการข่มขืน เพราะว่า ผู้ชายทุกคนได้รับประโยชน์จากความจริงที่ว่าผู้หญิงเป็นผู้ที่ไม่มีอิสระในสังคม โดยกลุ่มสตรีศาสตร์ ไม่ได้มองว่าความพึงพอใจทางเพศเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการข่มขืนแต่มองว่าการข่มขืนเป็นการสร้าง รากฐานหรือการคงอยู่ของความพยายามที่จะควบคุมและมีอำนาจเหนือผู้หญิงโดยผู้ชาย

10) แนวคิดการจำแนกประเภทเหยื่ออาชญากรรม

10.1) การจำแนกประเภทของเหยื่ออาชญากรรมโดย Mendelsohn เมนเดลซอห์น (Benjamin Mendelsohn อ้างถึงใน วรวิรัตน์ แสงดำ, 2560) ได้จำแนกประเภทของเหยื่ออาชญากรรมโดยได้พิจารณาถึงความหนักเบาของความผิดของเหยื่อที่ทำให้เกิดอาชญากรรม โดยจำแนกประเภทของเหยื่ออาชญากรรมไว้ 6 ประเภทด้วยกันคือ

(1)เหยื่อที่ไร้เดียงสาอย่างหนึ่ง (The completely innocent victim) เป็นเหยื่อในอุดมคติ หมายถึง ผู้ที่เป็นเด็กหรือผู้ที่ประสบทุกข์เชิงญาติจากอาชญากรรมโดยที่ตนเองไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น

(2) เหยื่อที่มีความผิดน้อยกว่าอาชญากร (The victim with minor guilty) และเหยื่อที่มีความเขลา (The victim due to his ignorance)

(3) เหยื่อที่มีความผิดเท่ากับอาชญากร (The victim as guilty as the offender) และเหยื่อที่กระทำด้วยความสมัครใจ (The voluntary victim) ได้แก่

(3.1) การฆ่าตัวตายโดยการโยนหัวโยนก้อน

(3.2) การฆ่าตัวตายตามเพื่อนฝูง

(3.3) ถูกฆ่าตาย ด้วยความปรารถนาของผู้ตายอันเนื่องมาจากโรคร้ายที่ไม่อาจรักษาให้หายขาดได้

(3.4) การฆ่าตัวตายที่กระทำโดยผู้ครองของตนเอง

(4) เหยื่อที่มีความผิดมากกว่าอาชญากร (The victim more guilty than the offender) ได้แก่

(4.1) เหยื่อที่กระตุ้นให้บางคนประกอบอาชญากรรม

(4.2) เหยื่อที่ยั่วยุหรือยั่วยวนใจให้ประกอบอาชญากรรม

(5) เหยื่อที่มีความผิดมากที่สุด (The most guilty victim) และเหยื่อที่มีความผิดตามลำพัง (The victim who is guilty alone) หมายถึงเหยื่อที่มีความก้าวร้าว จึงเป็นผู้ผิดเพียงลำพัง

(6) เหยื่อปลอม (The simulating victim) และเหยื่อในฝัน (The imaginary victim) กลุ่มนี้ไม่ได้เป็นเหยื่อจริง ๆ เช่น กลุ่มคนที่เป็นโรคจิต

10.2) การจำแนกประเภทของเหยื่ออาชญากรรมโดย Hentig เฮนติก (Hentig อ้างถึงใน วรารัตน์ แสงดำ, 2560) ได้แยกประเภทของเหยื่ออาชญากรรมโดยอาศัยปัจจัยทางจิต สังคม และลักษณะทางร่างกายของเหยื่อเป็นหลักในการกำหนดประเภท โดยได้แยกเหยื่อออกเป็น 13 ประเภท คือ

(1) ผู้เยาว์ (The Young) เป็นผู้ที่อ่อนแอและขาดประสบการณ์ง่ายแก่การถูกทำร้าย ร่างกายยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร ประกอบกับความรู้ผิดชอบชั่วดีทางศีลธรรมยังมีไม่มากพอ การจับตัวเด็กไปเรียกค่าไถ่พวกอาชญากรมักจะใช้เด็กช่วยในการประกอบอาชญากรรม หากผู้เยาว์เป็นผู้หญิงด้วยแล้วก็จะเป็นเหยื่อทางเพศอย่างได้ง่าย

(2) ผู้หญิง (The female) เป็นผู้ที่มีความอ่อนแอ ผู้หญิงมักตกเป็นเหยื่อของการฆาตกรรมและอาชญากรรมทางเพศ อาชญากรรมนั้นส่วนใหญ่เป็นผู้ชายมีจึงกำลังมากกว่าผู้หญิง

(3) คนแก่ (The Old) คนแก่มีความอ่อนแอทางร่างกาย จิตใจก็อ่อนแอไปด้วย เป็นเหยื่อที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการเบียดเบียน ความอ่อนแอทำให้เกิดความยากลำบากในการหามาตรการพิเศษมาปกป้องคุ้มครอง

(4) คนที่บกพร่องทางจิตและวิกลจริต (The Mentally defective and Other mentally) พวกวิกลจริต พวกเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง พวกติดยาเสพติด คนกลุ่มต่างๆ จะมีความอ่อนแอเป็นพิเศษจนตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

(5) พวกที่อพยพมาจากที่อื่น (The Immigrants) เป็นผู้ที่มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับสิ่งใหม่ๆ ประกอบกับการไม่ยอมรับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมใหม่ และเกิดการถูกฉกฉวยโอกาสเพื่อแสวงหาประโยชน์

(6) พวกชนกลุ่มน้อย (The Minorities) เป็นผู้ที่ไม่ได้รับความไม่เท่าเทียมกับประชากรส่วนใหญ่ทั้งด้านกฎหมายและด้านความเป็นจริงต่างๆ ตลอดจนมีอคติทางเชื้อชาติที่อาจก่อให้เกิดความรุนแรงได้

(7) พวกที่เป็นคนโง่โดยกำเนิด (The Dull Mormal) คนพวกนี้เกิดมาเพื่อเป็นเหยื่ออาชญากรรมโดยแท้ เนื่องจากอาชญากรรมมักล่อลวงคนกลุ่มนี้ง่าย

(8) พวกที่มีใจหดหู่ (The Depressed) เป็นผู้บกพร่องภาวะทางจิตใจ เกิดความหดหู่และสิ้นหวัง มีอาการเฉยเมยและยอมจำนนต่อทุกสิ่ง จนกระทั่งเกิดความอ่อนแอทั้งทางร่างกายและจิตใจ

(9) พวกโลภ (The Acquisitive) เป็นผู้ที่มีความโลภที่ก่อให้เกิดการก่ออาชญากรรม และถูกฉกฉวยผลประโยชน์ผ่านการล่อลวงได้โดยง่าย

(10) พวกเสเพล (The Wanton)

(11) พวกโดดเดี่ยวและคนอกหัก (The Lonesome and The Heartbroken) การตกอยู่ในภาวะโดดเดี่ยว อ้างว้าง อกหัก ต้องการที่พึ่งพิงคลายเหงา บรรเทาความสิ้นหวัง จะเป็นเหยื่อของการฆาตกรรม ประทุษร้ายต่อทรัพย์ การขโมย และการข่มขู่ได้ง่าย

(12) พวกที่ตกอยู่ในความทุกข์ทรมาน (The Tormentor) ผู้ที่ขาดไหวพริบและตกอยู่ในสถานการณ์ตั้งเครียดจนกระทั่งตกเป็นเหยื่อสถานการณ์ตั้งเครียด

ที่ตนเองสร้างขึ้นมา

(13) พวกที่ถูกตัดโอกาส ถูกละเลย และต่อสู้เพื่อศักดิ์ศรีของตนเอง (The Blocked, Exempted, and Fighting) เป็นผู้ที่ประสบความสูญเสียและต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนเอง

10.3) การจำแนกประเภทของเหยื่ออาชญากรรมโดย Schafer

ชาร์เฟอร์ (Stephen Schafer, 1977 อ้างถึงใน พิสิฐ รัชังวงษ์, 2561)

จำแนกประเภทของเหยื่ออาชญากรรมตามความรับผิดชอบและความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรกับเหยื่ออาชญากรรม ออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

(1) เหยื่อที่จูงใจให้เกิดอาชญากรรม (Precipitative Victims) คือเหยื่อที่กระทำโดยปราศจากความตั้งใจ แต่กลับเป็นการส่งเสริม จูงใจให้ผู้กระทำผิดหรืออาชญากรลงมือประกอบอาชญากรรม เช่น การเดินทางสัญจรไปมาในที่เปลี่ยววกร้างคนเดียว หรือผู้สูงอายุที่อยู่บ้านเพียงลำพังคน โดยเหยื่อประเภทนี้อาจถูกชิงทรัพย์ การกระทำความผิดที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศได้

(2) เหยื่อที่กระตุ้นให้เกิดอาชญากรรม (Provocative Victims) คือเหยื่อที่ได้กระทำบางสิ่งบางอย่างให้อาชญากรขจัดใจ เมื่ออาชญากรเกิดอารมณ์ชั่ววูบก็จะทำร้ายเหยื่อ จึงกล่าวได้ว่า เหยื่อเป็นผู้ลงมือกระทำก่อน ตัวอย่างเช่น การผิดสัญญา การดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือนอกใจ

(3) ผู้ตกเป็นเหยื่อของตนเอง (Self-Victimizing Victims) คือเหยื่อที่ตกเป็นเหยื่อโดยตนเอง กล่าวคือ เป็นการประกอบอาชญากรรมของเหยื่อที่ปราศจากเหยื่อ เช่น นักการพนัน โสเภณี การติดยาเสพติด เป็นต้น

(4) เหยื่ออาชญากรรมที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากร (Unrelated Victims) คือ เหยื่ออาชญากรรมที่ไม่มีความสัมพันธ์ใด ๆ กับอาชญากร โดยเป็นผู้ที่ได้รับเคราะห์หรือได้รับความเสียหายจากอาชญากรรมเท่านั้น

(5) เหยื่อการเมือง (Political Victims) คือ เหยื่อที่ได้รับความทรมานจากบุคคลที่เป็นคู่แข่งกัน เพื่อตำแหน่งและอำนาจทางการเมือง แต่ฝ่ายที่มีอำนาจก่อนหน้า กล่าวหาว่าเป็นอาชญากรหรือผู้กระทำผิด โดยอาศัยกฎหมายในการกล่าวหา

(6) เหยื่อที่มีความอ่อนแอทางสังคม (Socially Weak Victims) คือเหยื่อที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม โดยไม่มีความเท่าเทียมกันในสังคม เช่น ชนกลุ่มน้อย

บุคคลที่อพยพย้ายถิ่นฐานมาใหม่ หรือบุคคลที่นับถือศาสนาบางนิกาย โดยไม่ยอมรับว่าเป็นสมาชิกของสังคม และอาจถูกเอารัดเอาเปรียบจากอาชญากรในพื้นที่

(7)เหยื่อที่มีความอ่อนแอทางชีวภาพ (Biologically Weak Victims) คือ เหยื่อที่มีความอ่อนแอทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ เป็นเหตุให้อาชญากรมีความคิดที่จะทำร้าย เช่น ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน ผู้หญิง หรือบุคคลไร้ความสามารถ เป็นต้น

11) แนวคิดทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม

กษมาภรณ์ บุญประเสริฐ (2562, น.8 อ้างถึงใน พิสิทธิ์ อุ่นฉิม, 2563) ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมเป็นเรื่องที่ไม่อาจปฏิเสธได้ กล่าวได้คือนักเขียนเป็นทั้งนักประพันธ์ เป็นพลเมืองของสังคม นักเขียนจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงอิทธิพลของสังคมในยุคสมัยของตนเองได้จึงอาจกล่าวได้ว่า วรรณกรรมเป็นกระจกสะท้อนสังคมของแต่ละยุคสมัย

12) แนวคิดการแบ่งประเภทของนวนิยายสืบสวนสอบสวน

ณัฐรุจา ใจหาร และคณะ (2564) นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนนั้นยังสามารถแบ่งประเภทย่อยได้อีก ดังที่อังคณา สุขวิเศษ (2544, น.13) ได้จัดประเภทโดยอ้างอิงงานของโตโตรอฟว่า “นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบ่งด้วยกันทั้งหมด 3 ประเภท ดังนี้ 1. นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบปริศนา 2. นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบมีด และ 3. นวนิยายแนวสืบสวนสอบสวนแบบระทึกขวัญ”

13) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุไรวรรณ สิงห์ทอง และคณะ (2561) เรื่องการศึกษานวนิยายเรื่องปวงหงส์ ของกิงฉัตร โดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ของซิกมันด์ ฟรอยด์

สันทกษณ์ บุญช่วย และจตุพร ธิราภรณ์ (2562) เรื่องการศึกษาพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนผ่านละครไทยเรื่อง เลือดข้นคนจาง

สุขุมมา อรุณจิต และวุฒิมิพล มั่นเหมาะ (2559) จากการศึกษาปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศและแนวทางป้องกันอาชญากรรมทางเพศตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม

อุไรวรรณ สิงห์ทอง และคณะ (2564) เรื่องการศึกษาพฤติกรรมของตัวละครโดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ ในนวนิยายเรื่องสองนรี ของพัชรา

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์อาชญากรรมในนวนิยายสืบสวนสอบสวน” ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎี และส่วนประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งจากตำรา เอกสาร วารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ กล่าวคือ ในนวนิยายสืบสวนสอบสวนทั้ง 3 เรื่อง ได้แก่ ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส, คินดะอิจิ ยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินงามิ และกาหลมหรทึก โดยเริ่มศึกษาว่า พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมของตัวละครที่เป็นอาชญากรและประเภทเหยื่ออาชญากรรมในนวนิยายสืบสวนสอบสวนทั้ง 3 เรื่องนี้เป็นอย่างไร โดยใช้แนวคิดทฤษฎีทางอาชญาวิทยาที่กล่าวมาข้างต้นในการวิเคราะห์ความสอดคล้องกับพฤติกรรมของตัวละครที่เป็นอาชญากรและแบ่งประเภทเหยื่ออาชญากรรม เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการเมือง ในยุคสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 ที่เป็นสาเหตุปัจจัยการเกิดอาชญากรรมในนวนิยายสืบสวนสอบสวน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมอาชญากรรมของตัวละครในนวนิยายสืบสวนสอบสวน
- 2) เพื่อศึกษาสาเหตุการก่ออาชญากรรมของตัวละครในนวนิยายสืบสวนสอบสวนโดยใช้ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาเป็นกรอบในการวิเคราะห์

3. การดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์อาชญากรรมในนวนิยายสืบสวนสอบสวน” ผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบการวิจัยเอกสาร(Documentary Research) เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาข้อมูลจากหน่วยวิเคราะห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รูปแบบการวิจัย การและวิเคราะห์ผลข้อมูล ดังนี้

3.1) หน่วยวิเคราะห์

นวนิยายสืบสวนสอบสวนที่ใช้ในการวิเคราะห์การเกิดอาชญากรรมในนวนิยายสืบสวนสอบสวน มีจำนวนทั้งหมด 3 เรื่อง ได้แก่

- (1) ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส แต่งโดย อคาธา คริสตี แปลโดย โสภณา เซาว์วิวัฒน์กุล พิมพ์ครั้งที่ 8 นวนิยายสืบสวนสอบสวนจากประเทศอังกฤษ

(2) คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินุงามิ แต่งโดย โยโคมิโซะ เซชิ แปลโดย เสาวณีย์ นวรัตน์จํารูญ พิมพ์ครั้งที่ 3 นวนิยายสืบสวนสอบสวน จากประเทศญี่ปุ่น

(3) กากลมหรือที่ก ตกแต่งโดย ปราปต์ พิมพ์ครั้งที่ 13 นวนิยายสืบสวนสอบสวนจากประเทศไทยเป็นนวนิยายที่จะศึกษา ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกจากนวนิยายที่มีความจริง โดยพิจารณาจากการตรวจสอบข้อมูลของผู้แต่งซึ่งได้รับรางวัลจากหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือ และเป็นตัวแทนที่เหมาะสมในการสะท้อนบริบทของสังคมในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 และ 2 ได้เป็นอย่างดี

3.2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้วิจัยนี้คือการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เป็นการศึกษาที่มุ่งหาข้อเท็จจริง โดยผู้วิจัยใช้การสร้างปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารต่างๆ รวมถึงสื่อในรูปแบบอื่น ได้แก่ ภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ เป็นการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครที่เป็นอาชญากรและเหยื่ออาชญากรรมในนวนิยายสืบสวนสอบสวน โดยใช้ทฤษฎีทางอาชญาวิทยาเป็นกรอบแนวคิด แล้วนำมาสรุปผลเปรียบเทียบตามที่ได้ตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3) รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) คือการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) แบ่งออกเป็นขั้นตอนการวิจัยได้ดังนี้

3.3.1 ค้นคว้าทบทวนเอกสารเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีอาชญาวิทยา และแนวคิดการจำแนกประเภทเหยื่ออาชญากรรม เพื่อทำความเข้าใจสาเหตุการเกิดอาชญากรรม

3.3.2 ศึกษาประวัติความเป็นมาของผู้แต่งนวนิยายสืบสวนสอบสวน ทั้งสามเรื่อง ได้แก่ อคาธา คริสตี้ ผู้แต่งเรื่อง ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส โยโคมิโซะ เซชิ ผู้แต่งเรื่อง คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินุงามิ และปราปต์ ผู้แต่งเรื่อง กากลมหรือที่ก เพื่อเป็นประโยชน์ในการหยั่งรู้ถึงความคิดและจินตนาการในการประพันธ์

3.3.3 ศึกษานวนิยายสืบสวนสอบสวนที่สามเรื่อง ได้แก่ เรื่องฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส แต่งโดย อกาธา คริสตี้ แปลโดย ไสภณา เชาววิวัฒน์กุล นวนิยายสืบสวนสอบสวนจากประเทศอังกฤษ, เรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินูงามิ แต่งโดย โยโคมิโซะ เซชิ แปลโดย เสาวณีย์ นวรัตน์จำรัฐกุล นวนิยายสืบสวนสอบสวนจากประเทศญี่ปุ่น และเรื่องกาหลมหรทึก แต่งโดย ปราปต์ นวนิยายสืบสวนสอบสวนจากประเทศไทย โดยให้ความสำคัญในส่วนที่กล่าวถึงเหตุอาชญากรรม ศึกษาบทบาทของตัวละครที่เป็นอาชญากรและเหยื่ออาชญากรรมตามที่ได้ผู้แต่งได้พรรณนาไว้

3.3.4 ศึกษานวนิยายสืบสวนสอบสวนทั้งสามเรื่องเพิ่มเติมจากภาพยนตร์ในเรื่องฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรสและคินดะอิจิ หน้ากากร้อยศพ และละครโทรทัศน์ในเรื่องกาหลมหรทึก เพื่อศึกษาการตีความมิติของตัวละคร

3.4) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นได้นำแนวคิดทฤษฎีทางอาชญาวิทยาและแนวคิดการจำแนกประเภทเหยื่ออาชญากรรมซึ่งได้จำแนกประเภทของเหยื่ออาชญากรรมไว้ มาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับตัวละครที่เป็นทั้งอาชญากร เหยื่ออาชญากรรมและเหตุการณ์การเกิดอาชญากรรมตามความคิดของผู้แต่งที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายสืบสวนสอบสวนทั้งสามเรื่อง ในเรื่องฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินูงามิ และกาหลมหรทึก

แก่นหลักของเรื่อง

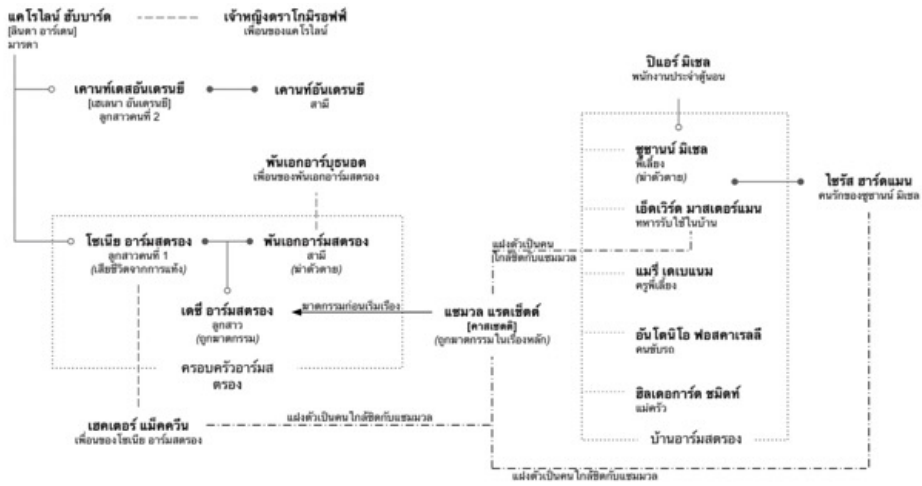
1) ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส แต่งโดย อกาธา คริสตี้ แปลโดย ไสภณา เชาววิวัฒน์กุล

อกาธา คริสตี้ ชื่อเต็มคือ อกาธา แมรี คลาร์ริสซา มิดเลอร์ เกิดเมื่อ วันที่ 15 กันยายน 1890 ในเมืองทอร์คีย์ มณฑลเดวอน ทางตะวันตกเฉียงใต้ของอังกฤษ อกาธาชอบอ่านกวีนิพนธ์ภาษาอังกฤษ และเริ่มเขียนบทกวีตั้งแต่วัยเยาว์ เธอได้รับการศึกษาทั้งจากที่บ้านจากนั้นก็ถูกส่งไปเข้าวิทยาลัยครูในปารีส โดยในระหว่างทางเธอก็ได้กลายเป็นนักร้องโอเปร่าและนักเปียโนฝีมือเยี่ยม

ในปี 1912 อคาธาได้พบกับอาร์ชี คริสตี้ นักบินที่สมัครเข้าร่วมกองบินหลวง หลังจากนั้นไม่นานทั้งสองก็แต่งงานกัน ขณะนั้นเป็นยามสงคราม อคาธาจึงเข้าทำงานเป็นนางพยาบาลที่โรงพยาบาลกาชาดในทอรัคีย์ เธอก็ตอบรับข้อเสนอลให้ทำงานในแผนกจ่ายยาและผ่านการสอบของสมาคมเภสัชกร นับเป็นจุดเริ่มต้นความสนใจของเธอที่จะคงอยู่ไปตลอดชีวิตเรื่องการไต่ยาพิษ ซึ่งมีบทบาทอย่างมากในนวนิยายเรื่องแรกของเธอ คือ The Mysterious Affair at Styles อคาธาบรรยายการไต่ยาพิษของฆาตกรในเรื่องนี้ ได้อย่างดีเยี่ยมจนได้รับเกียรติที่ไม่มีนักเขียนนวนิยายคนใดเคยได้รับมาก่อน นั่นคือ วารสารฟาร์มาซูติคัลเจอร์นัลได้ลงบทวิจารณ์

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง มีผู้ลี้ภัยชาวเบลเยียมอาศัยอยู่ตามเมืองชนบทส่วนใหญ่ของอังกฤษ ทอรัคีย์ก็ไม่อยู่ในข้อยกเว้น อคาธาเกิดความคิดว่าผู้ลี้ภัยชาวเบลเยียมสักคนที่เคยเป็นนายตำรวจฝีมือดี น่าจะเป็นนักสืบในเรื่อง The Mysterious Affair at Styles ได้อย่างเหมาะสม และแอร์กูล บั้วโรต ก็ถือกำเนิดขึ้น แม้ว่าผู้เขียนจะไม่ได้สร้างตัวละครตัวนี้จากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะก็ตาม

เรื่องราวของ คาสเซตติ มาเพียใจโหดที่ก่อคดีลักพาตัวเด็กเพื่อเรียกค่าไถ่และฆาตกรรม เขาถูกจับได้ในคดีลักพาตัวและฆาตกรรมหนูน้อยเดซี่ อาร์มสตรอง วัยสามขวบ โซเนียแม่ของเดซี่ก็ตรอมใจจนแท้งลูกและเสียชีวิต ส่วนพันเอกอาร์มสตรองที่เสียใจเนื่องจากไม่สามารถปกป้องครอบครัวไว้ได้จึงฆ่าตัวตายตาม คาสเซตติสามารถรอดจากกระบวนการยุติธรรมของอเมริกาไปได้ด้วยอำนาจเงินของเขา เหตุนี้จึงสร้างความโกรธแค้นให้กับคนในครอบครัวอาร์มสตรองและผู้คนทั่วไปเป็นอย่างมาก ทำให้คาสเซตติต้องหนีออกนอกอเมริกาเปลี่ยนชื่อและนามสกุลเป็น แซมมวล แรตเชิร์ตต์ และใช้ชีวิตอย่างสำราญในต่างประเทศ ญาติสนิทตลอดจนคนรับใช้ในบ้านอาร์มสตรองจึงได้วางแผนร่วมกันฆาตกรรมคาสเซตติ บนรถด่วนชิมพล็อนโอเรียนท์เอกซ์เพรส

รูปที่ 1 แผนผังตัวละครเรื่อง “ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส”

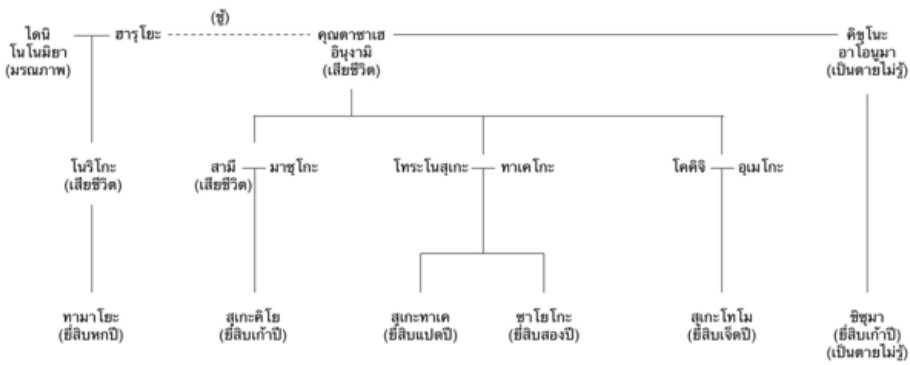
2) คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินุงามิ แต่งโดย โยโคมิโซะ เซชิ แปลโดย เสาวนีย์ นวรัตน์จำรูญ

โยโคมิโซะ เซชิ เป็นนักเขียนนิยายลึกลับที่โด่งดังที่สุดในประเทศญี่ปุ่นคนหนึ่ง ตัวละครที่เขาสร้างขึ้นโดยเฉพาะโคสุเกะ คินดะอิจิ นับเป็นยอดนักสืบที่ทั้งชาวญี่ปุ่นและชาวโลกรู้จักกันดีมากคนหนึ่ง เกิดปี 1902 เมืองโกเบ ประเทศญี่ปุ่น งานเขียนเรื่องแรกของเขาคือเรื่อง โอะโซะโระซิกุ เอพริลฟูล (เอพริลฟูลอันน่าสะพรึงกลัว) ซึ่งเขียนลงนิตยสารขณะเขาอายุเพียงสิบเก้าปี ก่อนจะมาเขียนนิยายแนวลึกลับพร้อมทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการนิตยสารมาตลอด จนกระทั่งปี 1972 จึงลาออกมาเป็นนักเขียนอาชีพเต็มตัว ซึ่งขณะนั้นเขาอายุสามสิบปี

แต่เดิมนิยายของโยโคมิโซะ เซชิเป็น Mystery ที่ผสมผสานความเป็น Horror แต่ในช่วงสงครามโลก เขาได้อ่านนิยายสืบสวนสอบสวนของอากา คริสตี้ และดิกสัน เป็นต้น จึงได้ลองเขียนเรื่องยาวที่เป็น Mystery แท้ ๆ (หมายถึงนิยาย ที่มีทริคและปริศนาต่าง ๆ เป็นประเด็นหลักในการเดินเรื่อง ซึ่งในญี่ปุ่นยุคนั้นยังไม่มีนิยายประเภทนี้ เรื่องแรกคือ ฮงจิน ชัทสึจิน จิเคน (คดีฆาตกรรมในโรงแรม) ได้รับความนิยมสูง และทำให้เขาได้รับรางวัลชมรมนิยายนักสืบแห่งประเทศไทยรุ่น ครั้งที่ 1 ประเภทเรื่องยาว (ปัจจุบันคือรางวัลสมาคมนักเขียนเรื่องสืบสวนสอบสวนแห่งประเทศไทยรุ่น)

เรื่องราวของ อินงามิ มาซุโกะ ซึ่งเป็นบุตรสาวคนโตในตระกูลอินงามิ ตั้งแต่จำความได้เธอไม่เคยได้รับความรักและความเอาใจใส่จากอินงามิ ซาเฮ ผู้เป็นพ่อเลยแม้แต่น้อย จนกระทั่งอินงามิ ซาเฮเสียชีวิต เมื่อมีการเปิดพินัยกรรมของซาเฮ ซึ่งมีเงื่อนไขว่าคนที่จะได้รับมรดกมหาศาลของตระกูลอินงามิจะต้องเป็นหลานชายของตระกูลที่เข้ามาโยะเลือกแต่งงานด้วยเท่านั้น คนที่อ้างว่าเป็นลูกสะใภ้ลูกชายของมาซุโกะที่เพิ่งกลับมาจากการรบบกั๊บได้รับความเสียหายที่ใบหน้า มาซุโกะจึงวางแผนฆาตกรรมหลานชายคนอื่นๆ เพื่อที่เธอและลูกชายจะได้สมบัตินั้น

แผนภูมิตระกูลอินงามิ

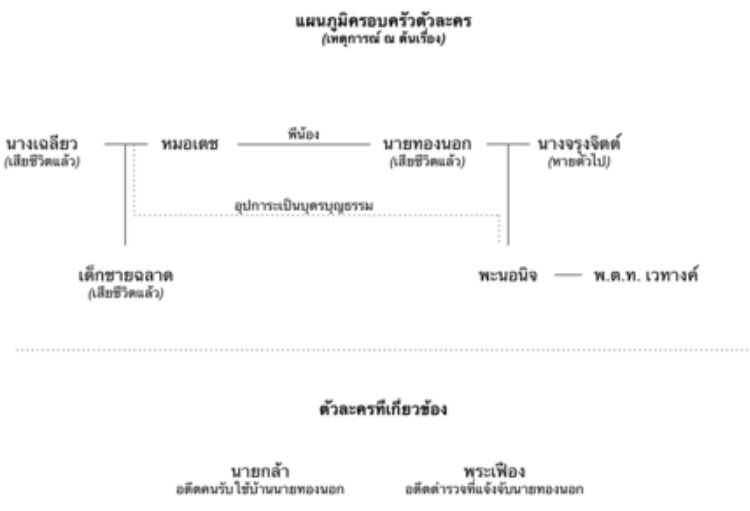
รูปที่ 2 แผนผังตัวละคร เรื่อง “คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินงามิ”

3) กาลมหรทีก แต่งโดย ปราบปต์

“ปราบปต์” แปลว่า ถึงแล้ว ได้แล้ว เป็นคำมงคลซึ่งหยิบมาจาก “ชัยรัตน์ พิพิธพัฒนาปราบปต์” ชื่อ - สกุลจริงอันยาวเฟื้อยของเจ้าของนามปากกา ช่วงแรกเขียนเรื่องแนวเฮฮา แต่ทำไมไม่ค่อยมีใครรู้จัก พอโตขึ้นมาเริ่มหลงเสน่ห์ทางวัฒนธรรมและเรื่องลึกลับในความเป็นไปของมนุษย์จึงนำมาผสมผสาน และได้แต่หวังว่าตัวเองจะป๊อปปูลาร์ขึ้นมาบ้างอย่างตลาดในสักวันหนึ่ง ปราบปต์จึงชอบดูหนังและอ่านหนังสือมาตั้งแต่เด็ก แต่ปรากฏว่านิทานเด็กๆ มีเรื่องเล่าประกอบหน้าละแค่ประโยค อ่านแล้วไม่สาแก่ใจเลยเริ่มต่อเติมเรื่องราวลงไปในทุก ๆ หน้า เป็นที่มาของลูก่อี่ข้างเพ้อ (เจ้อ) ในปัจจุบัน จากนั้นเริ่มอ่านงานประพันธ์ประเภทนวนิยายเมื่อเข้า ม๑ ใช้เวลาอ่านนิยายเรื่องแรกในชีวิตคือ หุบเขากินคนของมาลา คำจันทร์ ปราบปต์ยี้ดหนังสือทุกเล่มและนักเขียน

ทุกท่านเป็นครู โดยเฉพาะสรจักร ทมยันตี และชิตนีย์ เซลดอน เป็นครูคนสำคัญที่มีอิทธิพลอย่างยิ่ง กระนั้น เล่มที่เป็นครูใหญ่ยกให้เด็กเก็บว่าของฮาเหม็ด ไฮเซนเบิร์ก มีมือการแปลของ วิษณุฉัตร วิเศษสุวรรณภูมิ อ่านแล้วรู้สึกเหมือนถูกจับเข่า สะดุ้งตื่นขึ้นมาบนโลกที่ไม่มีวันเหมือนเดิมอีกต่อไป ถ้าเป็นไปได้ก็อยากให้งานสักเล่มของตัวเอง สะกิดความรู้สึกแบบนั้นของคนอ่านบ้าง

เรื่องราวของ พระنونิจที่ต้องสูญเสียครอบครัวไปในวัย 14 ปี เนื่องจากสาเหตุขัดผลประโยชน์ทางธุรกิจ พระنونิจจึงต้องอยู่ในความอุปการะของนายแพทย์เทศ ผู้เป็นลุง แต่ครอบครัวใหม่นั้นไม่ได้ใจดีกับเธอ และพระنونิจยังถูกนายแพทย์เทศข่มขืนกระทำชำเราอยู่หลายปี เธอจึงร่วมมือกับนายกล้าในการสร้างคดีฆาตกรรมต่อเพื่อให้ยิ่งใหญ่ในสภาวะที่เกิดสงคราม โดยการสักคำเดียวห้าคำบนตัวเหยื่อห้าคน ซึ่งวิธีการถอดรหัสคือต้องนำคำเหล่านั้นมาแต่งเป็นโคลง และจัดแสดงศพไว้ทุกมุมเมืองจำนวนห้าจุด โดยให้รหัสของจุดพบศพขึ้นไปวัดโพธิ์ ซึ่งเป็นที่อยู่ของนายเพ็ญตัวต้นเหตุที่ขึ้นชอบกลโคลงและหนีไปบวช อีกทั้งยังป้ายความผิดทั้งหมดให้นายแพทย์เทศเพื่อเป็นการแก้แค้น

รูปที่ 3 แผนผังตัวละครเรื่อง “กาหลมหรทึก”

4. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษานวนิยายสืบสวนสอบสวนเรื่องฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์ เอกซ์เพรส แต่งโดยอากาธา คริสตี, เรื่องคินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูล อินูงามิ แต่งโดยโยโคมิโซะ เซชิ และเรื่องกาหลมหรทึก แต่งโดยปราปต์ พบว่านวนิยาย ทั้ง 3 เรื่องนี้เป็นแนวสมจริง สามารถสะท้อนสภาพสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองในช่วงสงครามโลกผ่านทางพฤติกรรมของตัวละครได้อย่างชัดเจน โดยผสมผสานกับจินตนาการ ประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลของผู้แต่ง ทำให้นวนิยายสืบสวนสอบสวนทั้งสามเรื่องนี้มีความจริง สอดคล้องกับการศึกษาของ กษมาภรณ์ บุญประเสริฐ (2562, น.8 อ้างถึงใน พิสิทธิ์ อุ่นฉิม, 2563) “ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคมเป็นเรื่องที่ไม่อาจปฏิเสธได้ กล่าวได้คือ นักเขียนเป็นทั้งนักประพันธ์ เป็นพลเมืองของสังคม นักเขียนจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงอิทธิพลของสังคมในยุคสมัยของตนเองได้จึงอาจกล่าวได้ว่า วรรณกรรมเป็นกระจกสะท้อนสังคมของแต่ละยุคสมัย หมายถึงวรรณกรรมเป็นการบันทึกประสบการณ์ของผู้เขียนและเหตุการณ์หนึ่งในสังคม ทั้งในด้านรูปธรรม เช่น เหตุการณ์ทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคม และต่อมาคือในด้านนามธรรม เช่น ค่านิยมในชีวิตและจิตใจของคนในสังคม ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนที่ต้องการให้ผลงานพวกเขาเป็นส่วนที่ช่วยปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น หรืออาจเพื่อนำเสนออุดมการณ์ของตนเอง” ในนวนิยายสืบสวนสอบสวนที่ผู้วิจัยได้ศึกษาทั้ง 3 เรื่องนี้สื่อให้เห็นถึงสาเหตุและปัจจัยของการเกิดอาชญากรรมในเรื่องสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1) ปัญหาครอบครัว เนื่องมาจากสาเหตุการขาดความรักและความอบอุ่นจากบิดามารดาเป็นเหตุให้ตัวละครมีพฤติกรรมขาดความสนใจในความผิด สอดคล้องตามแนวคิดทฤษฎีความสัมพันธ์กับครอบครัวและพฤติกรรมอาชญากรรม ตัวละครที่มีพฤติกรรมอาชญากรรมจากปัจจัยดังกล่าว ได้แก่

1.1) เรื่อง คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินูงามิ กรณีของมาซุโกะ, ทาเคโกะและอูเมโกะ ทั้งสามคนไม่เคยได้รับความรักจากซาเฮผู้เป็นพ่อเลย ทำให้ทั้งสามคนมีนิสัยริษยา เมื่อเห็นว่าซาเฮกำลังจะมีลูกชายคนใหม่คือชิซุมา และเด็กคนนั้นจะได้ทรัพย์สมบัติทุกอย่าง ทั้งสามคนจึงร่วมมือกันไปทำร้ายชิซุมาที่ยังแบเบาะ

1.2) เรื่อง กาลหมหรรทีก กรณีของพระนอนนิจที่สูญเสียบ่แม่ไป จำต้องย้ายมาอยู่กับครอบครัวของนายแพทย์เตช บ่บุญธรรมซึ่งทำงานหนักจึงไม่มีเวลาเอาใจใส่เรื่องในบ้านและข่มขืนพระนอนนิจ และนางเฉลียวแม่บุญธรรมที่รังเกียจเธอ ปฏิบัติกับเธอเหมือนเป็นคนรับใช้ เป็นเหตุให้พระนอนนิจเกลียดคนทั้งสองคนและคิดแก้แค้น

สอดคล้องกับการศึกษาของสันทกฤษณ์ บุญช่วย และ จตุพร ธิราภรณ์ (2562, น.189) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนผ่านบทละครเรื่องเลือดข้นคนจาง พบว่าการที่เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญคือปัญหาจากครอบครัว หาทางออกของปัญหาด้วยตัวเองไม่ได้ นำไปสู่แรงกดดันที่สะสมมากขึ้นและกลายเป็นการกระทำผิด

2) ปัญหาเศรษฐกิจ เนื่องมาจากปัจจัยที่ประเทศอยู่ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในช่วงสงคราม สอดคล้องตามแนวคิดภาวะสังคมที่ไร้บรรทัดฐาน กล่าวคือ ในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรวดเร็ว การตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลในรูปของทรัพย์สินจะน้อยลง ตัวละครที่มีพฤติกรรมอาชญากรรมจากปัจจัยดังกล่าว ได้แก่

2.1) เรื่อง กาลหมหรรทีก กรณีของนายฉมที่ต้องการหาเงินมาให้นางเรือนใช้จ่าย และถูกยุยงให้เล่นการพนันจนมีหนี้สินมากมาย และยังโดนหลอกให้ฆ่าลูกสาวของตัวเองเพื่อใช้นี้

3) ปัญหาความขัดแย้ง มีสาเหตุมาจากการกรณีการช่วงชิงอำนาจ และเพื่อปกป้องประโยชน์ของกลุ่ม เนื่องมาจากการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดทฤษฎีความขัดแย้ง ตัวละครที่มีพฤติกรรมอาชญากรรมจากปัจจัยดังกล่าว ได้แก่

3.1) เรื่อง ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เพรส ครอบครัวอาร์มสตรองที่ต้องการแก้แค้นเรตเช็ตต์ที่ลักพาตัวและฆาตกรรมหนูน้อยเดซี่ อาร์มสตรอง บุคคลอันเป็นที่รักของพวกเขา เนื่องจากกฎหมายไม่สามารถลงโทษเขาได้

3.2) เรื่อง คินดะอิจิยอนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินุยามิ กรณีของมาซุโกะกังวลว่าตนเองและลูกชายที่ใบหน้าเสียหายจากการไปรบจะไม่ไ้มรดกของตระกูล จึงได้วางแผนฆาตกรรมสุเกะทาเค สุเกะโทโม และชิซุมา

3.3) เรื่อง กาลหมหรรทีก กรณีของเฟื่องซึ่งโดนกดดันมาจากครอบครัวให้กำจัดคู่แข่งทางการค้าอย่างนายทองนอก เขาจึงใส่ร้ายนายทองนอกว่าเป็นกบฏเพื่อจับนายทองเข้าคุก

4) ปัญหาอาชญากรรมทางเพศ สาเหตุจากค่านิยมชายเป็นใหญ่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการข่มขืนตามแนวคิดจิตศาสตร์และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีปกตินิสัย โดยมีองค์ประกอบคือ อาชญากรที่มีความชำนาญเหยื่อที่มีความเหมาะสมและสถานที่ลับตาคน ตัวละครที่มีพฤติกรรมอาชญากรรมจากปัจจัยดังกล่าว ได้แก่

4.1) เรื่อง คินดะอิจิยอนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินูงามิ กรณีของสุเกะทาเค และสุเกะโทโม ทั้งสองมีความตั้งใจที่จะครอบครองทายาโดยใช้ความใกล้ชิดและข้ออ้างในการนัดพบเธอ ถ้าทำสำเร็จทายาจะต้องแต่งงานกับพวกเขาตามธรรมเนียม

4.2) เรื่อง กาลมหรทีก กรณีของนายแพทย์เตซ ช่มชู่และใช้กำลังข่มขืนกระทำชำเราพะนอนิจ ที่ต้องอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกันเพราะเป็นลูกบุญธรรมตั้งแต่พะนอนิจอายุ 15 ปี

สอดคล้องกับการศึกษาของซูซุม่า อรุณจิต และวุฒิพล มั่นเหมาะ (2559, น.27) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศและแนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเพศตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม พบว่าปัจจัยด้านผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุครอบครัวมีปัญหาและบุคลิกภาพเฉพาะ เช่น การควบคุมตนเองต่ำ เก็บกด และมีค่านิยมชายเป็นใหญ่

5) ปัญหาการขาดพันธะความผูกพัน เนื่องมาจากการสูญเสียบุคคลในครอบครัว มีความกดดัน และขาดที่พึ่งทางใจ จึงได้ก่ออัตวินิบาตกรรม สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการฆ่าตัวตายตัวละครที่มีพฤติกรรมอาชญากรรมจากปัจจัยดังกล่าว ได้แก่

5.1) เรื่อง ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส กรณีของพันเอกอาร์มสตรอง ที่สูญเสียลูกสาวไปจากการลักพาตัวและฆาตกรรม และยังสูญเสียภรรยาและลูกในท้องไปอีก จึงตัดสินใจฆ่าตัวตาย และกรณีของซูซานน์ มิเชล ถูกเข้าใจผิดว่ามีส่วนรู้เห็นกับการลักพาตัวหนูน้อยเดซี่ อาร์มสตรอง ทำให้ถูกสอบสวนอย่างหนัก จึงตัดสินใจฆ่าตัวตาย

5.2) เรื่อง คินดะอิจิยอนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินูงามิ กรณีของมาซุโกะ หลังจากที่อยู่ที่ไม่สามารถหนีการจับกุมได้และจะต้องโทษประหารมาซุโกะจึงตัดสินใจฆ่าตัวตาย

5.3) เรื่อง กาลลมหรรทิก กรณีของนายฉม หลังจากที่รู้ความจริงว่าตนเองโดนหลอกให้ฆาตกรรมลูกก็รู้สึกผิดและเสียใจมากจึงตัดสินใจฆ่าตัวตาย

6) ปัญหาความแค้น สาเหตุเนื่องมาจากอาชญากรเคยได้รับความทุกข์ทรมานจากการกระทำของเหยื่อเมื่อครั้งอดีต และไม่สามารถใช้กระบวนการทางกฎหมายลงโทษได้ จึงหาวิธีการลงโทษที่สาสมด้วยตัวเอง สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการแก้แค้นทดแทน ตัวละครที่มีพฤติกรรมอาชญากรรมจากปัจจัยดังกล่าว ได้แก่

6.1) เรื่อง ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอกซ์เพรส กรณีของคนในครอบครัวอาร์มสตรองที่มีความแค้นต่อแรตเชิร์ต และเมื่อเห็นว่ากระบวนการยุติธรรมในอเมริกาไม่สามารถลงโทษเขาได้ จึงร่วมมือกันวางแผนฆาตกรรมแรตเชิร์ต

6.2) เรื่อง กาลลมหรรทิก ในกรณีของพะนอนิจที่มีความแค้นต่อนายแพทย์และนางเจสสิว จึงทำการฆาตกรรมเด็กชายฉลาดลูกของพวกเขา และต่อมาพะนอนิจได้ร่วมมือกับนายกัลลาสสร้างการฆาตกรรมต่อเนื่องเพื่อแค้นแค้นและป้ายความผิดให้นายแพทย์เดซ

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษานวนิยายสืบสวนสอบสวนเรื่องฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอกซ์เพรส แต่งโดยอากา คริสตี, เรื่องคินดะอิจิยอนักสืบ ตอนที่ 1 ฆาตกรรมในตระกูลอินงามิ แต่งโดยโยโคมิโซะ เซชิ และเรื่องกาลลมหรรทิก แต่งโดยปราบต์ พบว่านวนิยายทั้ง 3 เรื่องนี้เป็นแนวสมจริง สามารถสะท้อนสภาพสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองในช่วงสงครามโลกผ่านทางพฤติกรรมของตัวละครได้อย่างชัดเจน โดยผสมผสานกับจินตนาการ ประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลของผู้แต่ง ทำให้นวนิยายสืบสวนสอบสวนทั้งสามเรื่องนี้มีความสมจริง เมื่อนำพฤติกรรมของตัวละครมาวิเคราะห์ โดยให้ทฤษฎีทางอาชญาวิทยา พบว่าสาเหตุการเกิดอาชญากรรมในเรื่อง ได้แก่ ความแค้น ปัญหาความขัดแย้งเนื่องจากปัจจัยการรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจตกต่ำเกิดภาวะสังคมไร้บรรทัดฐาน ปัญหาจากครอบครัวเนื่องจากขาดความรักและการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดา การขาดพันธะผูกพันเนื่องมาจากปัจจัยการสูญเสียครอบครัว อาชญากรรมทางเพศที่เกิดจากปัจจัยค่านิยมชายเป็นใหญ่ ปัจจัยด้านโอกาสเนื่องมาจากความใกล้ชิดสนิทสนมและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เสี่ยง และเหยื่อที่เหมาะสม อาทิ เหยื่อที่มีความอ่อนแอทางชีวภาพซึ่งเป็นเหยื่อที่เป็นเด็กและ

เยาวชน เหลือที่เป็นผู้หญิงและเหลือที่เป็นคนแก่ เหลือเป็นคนใจ เหลือทางการเมือง เหลือที่กระตุ้นให้เกิดอาชญากรรมเนื่องมาจากปัจจัยที่เหลือได้กระทำการบางอย่างซึ่งขัดต่อผลประโยชน์ของอาชญากร และเหลือที่มีความผิดมากที่สุดเนื่องจากเหลือเคยเป็นอาชญากรมาก่อน

5.1) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.1.1 ควรมีการศึกษาการวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอาชญากรรมในนวนิยายสืบสวนสอบสวนของ อกาธา คริสตี้ โยโคมิโซะ เซชิ และปรាប់ตีในนวนิยายเล่มอื่นๆ

5.1.2 ควรมีการศึกษาการวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอาชญากรรมจากพฤติกรรมของตัวละครอื่นๆ นอกจากตัวละครที่เป็นอาชญากรและตัวละครที่เป็นเหยื่ออาชญากรรม

5.1.3 ควรมีการศึกษาการวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอาชญากรรมในวรรณกรรมประเภทอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- จอมเดช ตรีเมฆ. (2561). *Criminology*. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ณัฐรุจา ไจหาร และคณะ. (2564). นวนิยายสืบสวนสอบสวนแบบมีดของปราปต์: กลวิธี
การสร้างโครงเรื่องกับการนำเสนอตัวละครชายขอบ. *วารสารภาษาและ
วรรณคดีไทย*, 28(6), 61-108.
- ปราปต์. (2561). *กาหลมหรทึก* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์
พับลิชชิ่ง.
- ปาริฉัตร ภูพันธ์. (2553). อาชญาวิทยาไทย พ.ศ.2541-2550. *วารสารศิลปศาสตร์
ปริทัศน์*, 5(10), 53-65.
- พรชัย ชันดี และคณะ. (2558). *ทฤษฎีอาชญาวิทยา: หลักการ งานวิจัย และนโยบาย
ประยุกต์*. กรุงเทพฯ: ส.เจริญการพิมพ์.
- พิสิฐ ระฆังวงษ์. (2561). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมที่
เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะ
รัฐประศาสนศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิสิทธิ์ อุ่นฉิม. (2563). *การศึกษานวนิยายที่สะท้อนสภาพสังคมรัสเซียเรื่อง “รักของ
ผู้ยากไร้” ของนักเขียนฟีโอดอร์ ดอสโตเยฟกี*. ภาคนิพนธ์บัณฑิตคณะ
ศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โยโคมิโซะ เซชิ. (2547). *คินดะอิจิยอดนักสืบ ตอนที่ 1 สมาคมกรรมในตระกูลอินูงามิ
[犬神家の一族] (เสาวณีย์ นวรัตน์จํารูญ, แปล)* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
บลีส์ พับลิชชิ่ง.
- รตพร ปัทมเจริญ. (2552). การฆ่าตัวตาย : ปรากฎการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม.
วารสารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 5(2), 7-24.
- สัณห์กฤษณ์ บุญช่วย และจตุพร ธิราภรณ์. (2562). การศึกษาพฤติกรรม
การกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนผ่านบทละครเรื่อง “เลือดข้นคนจาง”.
วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ,
5(1), 176-191.
- สุขุมมา อรุณจิต และวุฒิพล มั่นเหมาะ. (2559). ปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศและ
แนวทางป้องกันอาชญากรรมทางเพศตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม.
วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ,
1(2), 23-24.

- อกาธา คริสตี้. (2562). *ฆาตกรรมบนรถด่วนโอเรียนท์เอ็กซ์เพรส* [Murder on the OrientExpress] (โสภณา เชาว์วิวัฒน์กุล, แปล) (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: แพรวสำนักพิมพ์ อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- วรารัตน์ แสงดำ. (2560). *แนวทางพัฒนาค่าแกลงผลกระทบต่อเหยื่ออาชญากรรมที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรุณรัตน์ อัมรังศรีสุข. (2562). *การปรับใช้แนวคิดการลงโทษให้ได้สัดส่วน (Just Deserts) กับการพิจารณาความผิดที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้กระทำผิดในฐานความผิดเกี่ยวกับเพศว่าด้วยการข่มขืนกระทำชำเรา*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะนิติศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อุไรวรรณ สิงห์ทอง, หนึ่งฤทัย ม่วงเย็น, เชอรี เกษมสุขขันธ์ราญ, แสงรวี ทวีรัตน์, จักรกฤษณ์ อยู่คุ้ม และรัศมี ราชบุรี. (2561). การวิเคราะห์พฤติกรรมการด้านมืดของตัวละครที่ปรากฏในนวนิยายเรื่อง บ่วงหงส์ ของกิ่งฉัตร. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2561 วันที่ 15-16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, น. 1028-1037.
- อุไรวรรณ สิงห์ทอง, ธฤชวรรณ แสนคำศิริลักษณ์ เคนมี. (2564). การศึกษาพฤติกรรมของตัวละคร โดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ ในนวนิยายเรื่อง สองนรี ของพัดชา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 15(3), 208-217.
- แพรว ปุโรทกานนท์ และสรายุรัตน์ ไข่เกียรติ. (2561). *กาหลมหรทึก: ทำความรู้จัก "ปราชต์" ผู้เขียนนิยายสืบสวนสอบสวนที่เขย่าวงการวรรณกรรมไทย*. สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2565 จาก <https://thestandard.co/prapt-chairat-pipitpatanaprap/>
- SpokeDark TV. (23 เมษายน 2021). *ไทยในสงครามโลกครั้งที่ 2 : "คณะราษฎร"* ตอนที่ 5 [วีดีโอ]. ยูทูบ. <https://www.youtube.com/watch?v=5IBQshb3L-s>.
- SpokeDark TV. (6 พฤศจิกายน 2020). *สงครามโลกครั้งที่ 1 เกิดขึ้นได้อย่างไร* [วีดีโอ]. ยูทูบ. <https://www.youtube.com/watch?v=-krYKnOJRyY>
- SpokeDark TV. (11 ตุลาคม 2019). *สงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดอะไรขึ้นบ้าง? (ตอนที่ 1)* A Brief History of World War 2 (Part 1) [วีดีโอ]. ยูทูบ. <https://www.youtube.com/watch?v=wNnLsgJ5hM>